MAKROøkonomi

Kapitel 1 og 2 – Konjunkturbeskrivelse

Vejledende besvarelse

Opgave 1

1. Diskuter de samfundsøkonomiske mål og hvorvidt opfyldelsen af det ene mål kan stride mod opfyldelsen af et andet mål?

   De samfundsøkonomiske mål er (typisk) især
   - *Høj økonomisk vækst (helst over 2 procent),*
   - *Lav inflation,*
   - *Ligevægt på betalingsbalancens løbende poster,*
   - *Ligevægt på statsfinanserne*
   - *Lav arbejdsløshed samt*
   - *Ønsket om en bæredygtig økonomisk udvikling, der tager hensyn til miljøet*

   Målene kan i høj grad stride mod hinanden. Fx vil høj økonomisk vækst typisk medføre lav arbejdsløshed og dermed forbedrede statsfinanser men også en høj inflation og underskud på betalingsbalancens løbende poster.
   Desuden kan den høje økonomiske vækst virke ødelæggende for den miljømæssige udvikling.

2. I hvor høj grad er de samfundsøkonomiske mål blevet opfyldt i Danmark de seneste ca. 15 år? (Anvend eventuelt figurerne i bogen)

   Som det fremgår af figur 2.5 i bogen har der været en relativ høj økonomisk vækst på mellem 2 og 4 procent i det meste af perioden. Dog med en lav vækst i starten af 1990'erne og igen i årene efter årtusindeskiftet.

   Denne vækst har et fald i arbejdsløsheden. Det er sket, uden at inflationen samtidigt er steget.

Figur 2.5 Økonomisk vækst, inflation og ledighed i Danmark

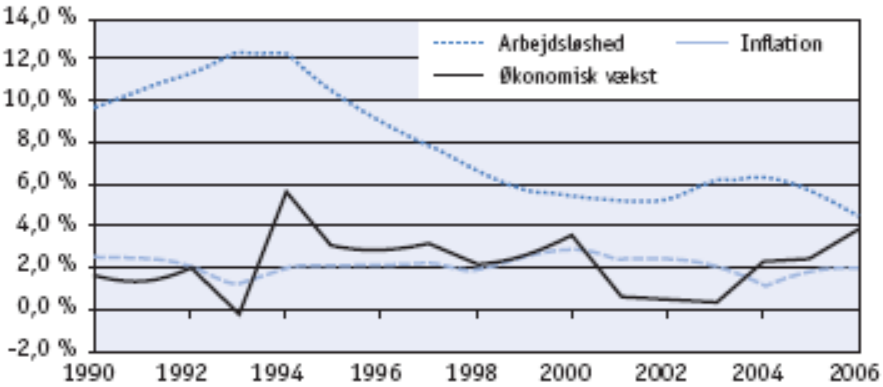

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken

Som det fremgår af figur 2.6 i bogen har den høje økonomiske vækst medvirket til en kraftig forbedring af de offentlige finanser, og betalingsbalancen har gennem næsten hele perioden været i overskud på trods af den høje økonomiske vækst.

Figur 2.6 Offentlig saldo og betalingsbalance i Danmark

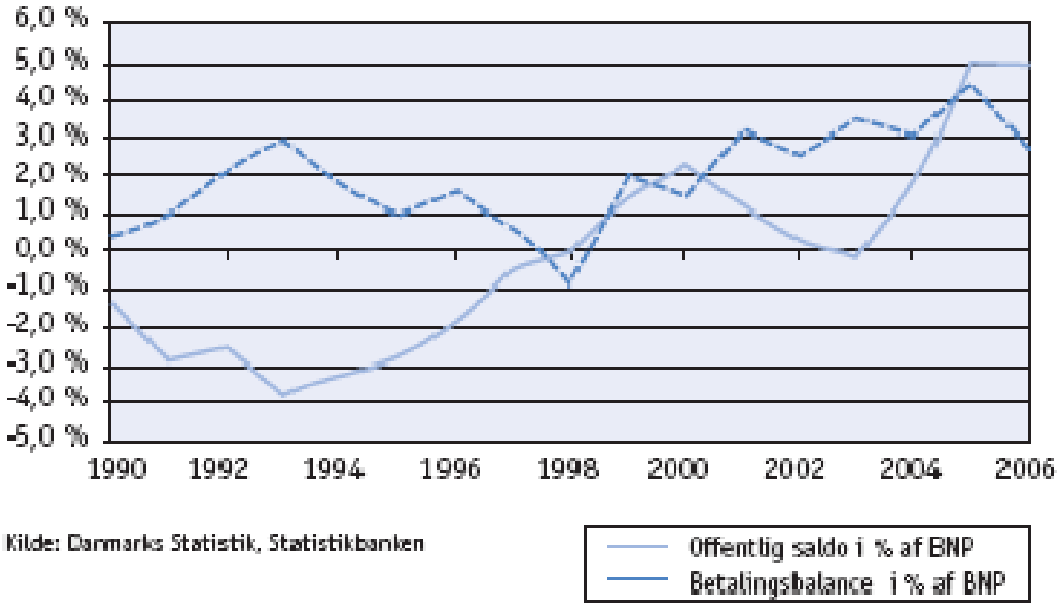

Opgave 2

I nedenstående figur fra bogen ses tal for den økonomiske udvikling i Euroland.

Figur 2.3 Økonomisk vækst, inflation og ledighed i Euroland

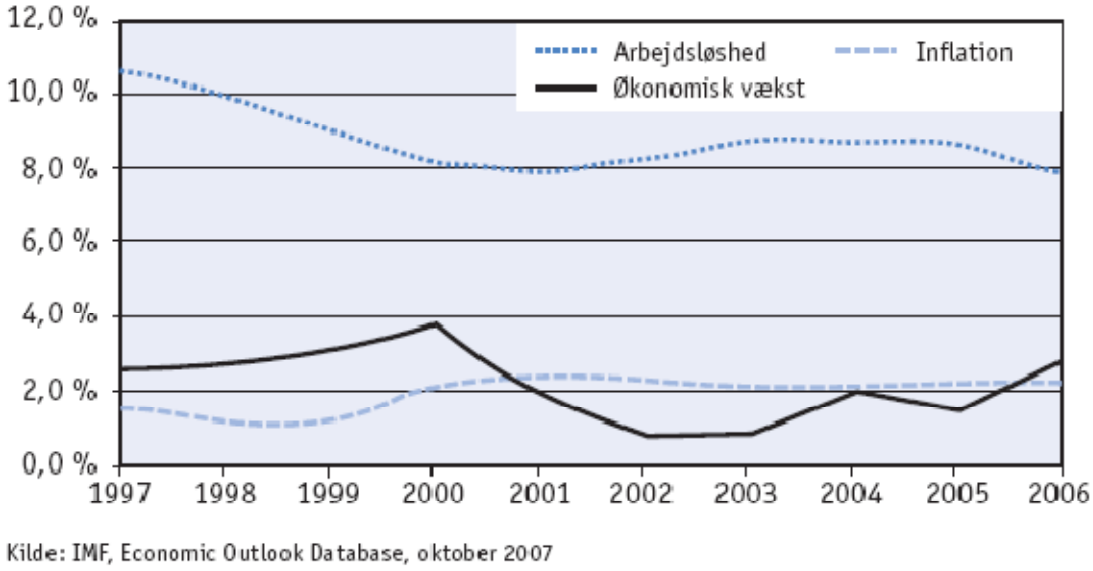

1. Har der været år med negativ økonomisk vækst i Euroland i den betragtede periode?

Nej, den økonomiske vækst har i alle årene været positiv

2. I hvilket år var væksten lavest i Euroland i den betragtede periode?

   Den laveste økonomiske vækst var i 2002 og 2003 med en økonomisk vækst på under 1 procent.

3. I hvilke år steg den økonomiske vækst i Euroland i den betragtede periode og i hvilke år faldt den økonomiske vækst i Euroland?

   Den økonomiske vækst steg i perioden 1997 til 2000, hvorefter den faldt i 2001 og 2002. Der var nogenlunde uændret økonomisk vækst i fra 2002 til 2003, hvorefter den økonomiske vækst atter steg dog med et fald i 2005.

4. I hvilke år var der højkonjunktur i Euroland og i hvilke år var der lavkonjunktur?

   Definerer vi højkonjunktur som situationen når den økonomiske vækst er over 2 procent og lavkonjunktur som situationen, når den økonomiske vækst er under 2 procent, så har der været fra 1997 til 2000 og igen i 2006. Der har været lavkonjunktur i 2002 og 2003 samt i 2005. I 2001 og 2004 var den økonomiske vækst netop 2 procent.

5. Har der været år i Euroland med faldende inflation?

   Inflationen faldt fra 1997 til 1999. Derefter steg den svagt i et par år, hvorefter den har ligget næsten konstant lige over 2 procent.

6. Har der været år i Euroland med faldende prisniveau?

   Nej, inflationen har i alle årene ligget over 0 procent.

Opgave 3

I nedenstående tabel vises udviklingen i det svenske forbrugerprisindeks i perioden 1990 til 2000.

År	Forbrugerprisindeks
1990	207,58
1991	227,18
1992	232,58
1993	243,57
1994	248,83
1995	254,94
1996	256,30
1997	257,99
1998	257,30
1999	258,49
2000	260,81

a. Beregn inflationsraten i Sverige (med 1 decimal) for hvert af årene 1991 til 2000

År	Forbrugerprisindeks	Inflationsrate
1990	207,58	
1991	227,18	9,4 %
1992	232,58	2,4 %
1993	243,57	4,7 %
1994	248,83	2,2 %
1995	254,94	2,5 %
1996	256,30	0,5 %
1997	257,99	0,7 %
1998	257,30	-0,3 %
1999	258,49	0,5 %
2000	260,81	0,9 %

b. Vis udviklingen i inflationen grafisk (gerne i et Excel regneark)

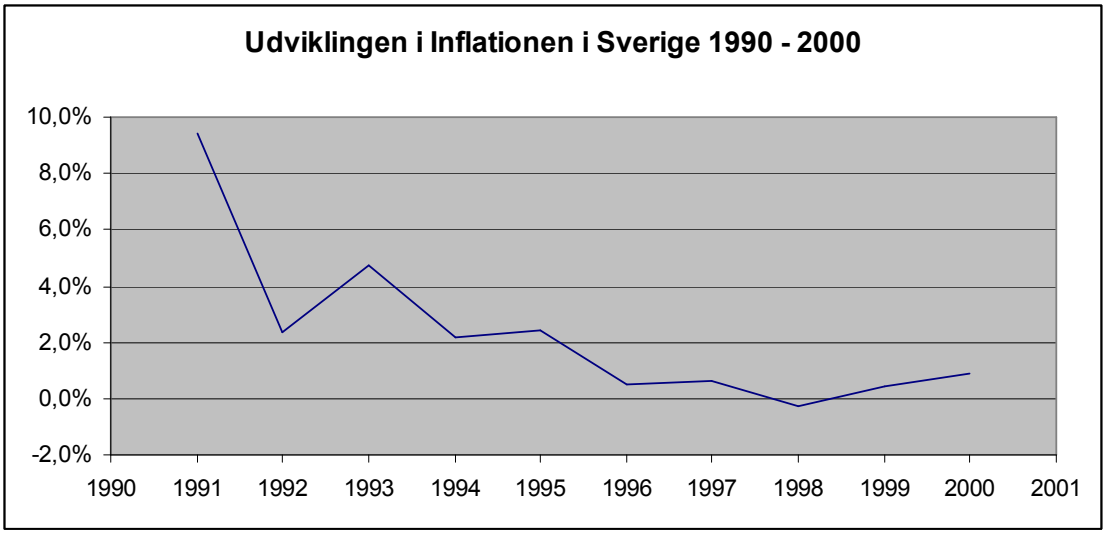

c. Hvordan udviklede inflationen sig i Sverige gennem 1990'erne?

I starten af perioden var inflationen helt oppe på næsten 10 %. Den faldt dog kraftigt i de efterfølgende år, således at den i sidste halvdel af 1990'erne var under 1 %. I ét år – 1998 – var der endog negativ inflation – også kaldet deflation.

Opgave 4

Antag at en økonomi kan beskrives ved Okuns estimeret som

(1) $\Delta u_t = -0{,}5 \cdot (y_t - 2{,}0)$

og en Phillipskurve estimeret som

(2) $\Delta \pi_t = -0{,}8 \cdot (u_t - 5{,}5)$

samt at der gælder følgende om ledighedsprocent og BNP i det pågældende land.

År	Ledighedsprocent	BNP i faste priser	Inflation
1	7,0 %	1.000,0	3,0 %
2		1.050,0	
3		1.060,5	
4		1.102,9	

a. Hvad fortæller ligning 1 (Okuns lov) om sammenhængen mellem økonomisk vækst og ledighedsprocenten

Den fortæller, at jo højere den økonomiske vækst er, jo mere falder arbejdsløsheden. Er den økonomiske vækst under 2 procent (i dette tilfælde) stiger arbejdsløsheden.

b. Beregn den økonomiske vækst i årene 2, 3 og 4

År	BNP i faste priser	Vækst
1	1.000,0	
2	1.050,0	5,0 %
3	1.060,5	1,0 %
4	1.102,9	4,0 %

c. Beregn ændringen i ledighedsprocenten fra år 1 til år 2, fra år 2 til år 3 og fra år 3 til år 4 og herefter ledighedsprocenten i årene 2, 3 og 4

År	Økonomisk vækst	Ændring i ledighedsprocent	Ledighedsprocent
1			7,0 %
2	5,0 %	-1,5 % -point	5,5 %
3	1,0 %	0,5 % -point	6,0 %
4	4,0 %	-1,0 % -point	5,0 %

d. Hvad fortæller ligning 2 (Phillipskurven) om sammenhængen mellem ledighedsprocenten og inflationsraten?

Den fortæller, at jo lavere arbejdsløsheden er, jo mere stiger inflationen. Er arbejdsløsheden over 5,5 procent (den strukturelle ledighed, der i dette tilfælde er 5,5 procent) stiger inflationen.

e. Beregn ændringen i inflationen fra år 1 til år 2, fra år 2 til år 3 og fra år 3 til år 4 og herefter inflationen i årene 2, 3 og 4

År	*Økonomisk vækst*	*Ledighedsprocent*	*Ændring i inflation*	*Inflation*
1		*7,0 %*		*3,0 %*
2	*5,0 %*	*5,5 %*	*0,0 % -point*	*3,0 %*
3	*1,0 %*	*6,0 %*	*-0,4 % -point*	*2,6 %*
4	*4,0 %*	*5,0 %*	*0,4 % -point*	*3,0 %*

f. Idet du indsætter dine resultater af ovenstående beregninger i en nedenstående tabel bedes du analysere sammenhængen mellem den økonomiske vækst og inflationen.

År	Økonomisk vækst	Ændring i ledig-hedsprocent	Ledighedsprocent	Ændring i inflati-on	Inflation
1	-	-	7,0 %	-	3,0 %
2					
3					
4					

År	*Økonomisk vækst*	*Ledighedsprocent*	*Ændring i inflation*	*Inflation*
1		*7,0 %*		*3,0 %*
2	*5,0 %*	*5,5 %*	*0,0 % -point*	*3,0 %*
3	*1,0 %*	*6,0 %*	*-0,4 % -point*	*2,6 %*
4	*4,0 %*	*5,0 %*	*0,4 % -point*	*3,0 %*

Det ses, at den økonomiske vækst under 2 procent øges ledigheden. Er den økonomiske vækst over 2 procent formindskes ledigheden. Såfremt ledigheden kommer under den strukturelle ledighed, der i dette tilfælde er 5,5 procent betyder det et fald i inflationen. Så længe ledigheden er over den strukturelle ledighed falder inflationen.